

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ: ВІТЧИЗНЯНА ТА СВІТОВА ПРАКТИКА

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 20-21 травня 2016 року)

ЧАСТИНА II

ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ: ОТЕЧЕСТВЕННАЯ И МИРОВАЯ ПРАКТИКА

Материалы
Международной научно-практической конференции
(Львов, 20-21 мая 2016 года)

ЧАСТЬ II

Львів
2016

УДК 330.34(477+100)(063)
ББК 65.011я43
I – 66

Інноваційний розвиток економіки: вітчизняна та світова практика: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 20-21 травня 2016 року) / ГО «Львівська економічна фундація». – У 2-х частинах. – Львів: ЛЕФ, 2016. – Ч. 2. – 112 с.

Инновационное развитие экономики: отечественная и мировая практика: материалы Международной научно-практической конференции (Львов, 20-21 мая 2016 года) / ООО «Львовская экономическая фундация». – В 2-х частях. – Львов: ЛЭФ, 2016. – Ч. 2. – 112 с.

УДК 330.34(477+100)(063)
ББК 65.011я43
I – 66

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Тірон С.І.

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ
МАТЕРІАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА6

Дарміць Р.З., Фаль Ю.Я.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПОНЯТЬ В КОНТЕКСТІ
ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МЕНЕДЖЕРА.....8

СЕКЦІЯ 5. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Ляшенко В.В.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ13

Улибіна В.О.

ДЕЯКІ НАПРЯМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ
МУНІЦИПАЛЬНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ16

СЕКЦІЯ 6. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Гадзало А.Я.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ.....20

Паляничко Н.І.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ23

СЕКЦІЯ 7. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Борисова Л.П., Лебеденко В.В.

ТАРИФНА СИСТЕМА ОПЛАТИ ПРАЦІ В УКРАЇНІ
ТА ШЛЯХИ ЇЇ УДОСКОНАЛЕННЯ.....26

Кучер М.М., Гречухіна Т.І.

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ ПІДВИЩЕННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНІЗАЦІЯХ30

Федотова Т.А., Дружченко А.О.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАЙНЯТОСТІ
СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ32

Кольцова Т.М.

ФОРМУВАННЯ І ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ34

Петіна О.М. ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МОЛОДІ.....	38
Чернишова А.В. ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ	42
СЕКЦІЯ 8. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Бордун Л.О. ВПЛИВ ПОДАТКІВ НА ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	45
Булеца Н.В. ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ	48
Важинська Ю.І. ОСОБЛИВОСТІ ВАЛЮТНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗБАЛАНСОВАНOSTІ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	52
Горденко А.В., Сальникова Т.В. ДЕРЖАВНИЙ БОРГ УКРАЇНИ	56
Кирильчук Т.В. НЕДЕРЖАВНІ ПЕНСІЙНІ ФОНДИ УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	60
Маслик Р.О. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ	63
Паламарчук Д.В. ПОНЯТТЯ ТА МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ	66
Пірникоза П.В. ФІСКАЛЬНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	69
Примостка О.О. МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО АНАЛІЗУ КАНАЛІВ ГРОШОВОЇ ТРАНСМІСІЇ.....	73
Радович І.-М. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	76
Субота В.О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ МОНІТОРИНГУ КОНТРОЛЮЮЧИМИ ОРГАНАМИ УКРАЇНИ.....	78
Терещенко С.В. ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕ ВИЗНАЧЕНОСТІ	82

Філіппова Н.В.
ПРОБЛЕМИ УСУНЕННЯ ПДВ З ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ86

Гнидюк І.В., Яременко В.О.
СТАН І ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ
МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ89

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Єремян О.М.
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ
ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ МСФЗ93

Івахнюк Ю.Р.
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ТА ЕКОНОМІЧНОГО ЗМІСТУ
ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ.....95

Лучик Г.М.
ОЦІНКА КОНСОЛІДАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ
В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ФОРМУВАНЬ97

Чмир С.О.
ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ БІОЛОГІЧНИХ АКТИВІВ СВИНАРСТВА.....102

СЕКЦІЯ 10. МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

Шаравара О.В.
МОДЕЛЮВАННЯ РОЗРАХУНКУ ЗАСТАВИ
ЗА ПОРТФЕЛЕМ ПОХІДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ106

Булеца Н.В.

*аспірант кафедри фінансів і банківської справи
Ужгородського національного університету
м. Ужгород, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

Розподіл повноважень між урядом та органами місцевого самоврядування формується в бюджетній системі країни та визначає соціально-економічний розвиток її регіонів. В контексті інтеграції України до Європейського Союзу (ЄС) як основного стратегічного курсу, визначеного у Посланні Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2015 році» [1, с. 228], реформування міжбюджетних відносин має сприяти вирішенню проблем централізації коштів на державному рівні та фінансового забезпечення її регіонів. В таких умовах виявлення особливостей та перспектив вдосконалення національного нормативно-правового забезпечення бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів є актуальним напрямом дослідження.

Метою дослідження є виявлення особливостей бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів та напрямів його вдосконалення в умовах інтеграції України до ЄС.

На сучасному етапі розвитку бюджетне регулювання в Україні відбувається на основі законодавчої бази соціально-економічного характеру. До неї відносяться такі нормативно-правові документи:

– Конституція України [2], а саме розділ XI «Місцеве самоврядування», де закріплені основні положення щодо організації міжбюджетних відносин через визначення функціонування місцевого самоврядування у державі;

– Бюджетний кодекс України [3], де розділом III «Місцеві бюджети» встановлено порядок визначення надходжень та витрат місцевих бюджетів, розділом IV «Міжбюджетні відносини» – порядок їх регулювання, фінансові нормативи бюджетної забезпеченості, порядок визначення міжбюджетних трансфертів;

– закон про Державний бюджет України на поточний рік, яким встановлюється план формування та використання фінансових коштів місцевих бюджетів для забезпечення завдань та функцій, які здійснюються органами місцевого самоврядування протягом року;

– інші закони, що регулюють бюджетні відносини, передбачені законодавством (а саме, Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» щодо реформування міжбюджетних відносин, Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу та деяких інших законів України» щодо місцевого оподаткування, Закон України «Про співробітництво територіальних громад» щодо фінансування співробітництва територіальних громад за рахунок коштів місцевих бюджетів суб'єктів співробітництва [4], Закон України «Про засади державної регіональної політики» щодо підтримки місцевих ініціатив з ефективного використання внутрішнього потенціалу регіонів та поліпшення фінансового забезпечення розвитку регіонів [5], Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» щодо фінансової підтримки державою добровільного об'єднання територіальних громад [6]). Серед них вагоме місце займає Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [7]. Він визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування;

– нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади;

– рішення місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування щодо порядку формування коштів місцевих бюджетів та їх ефективного використання з позицій соціально-економічного розвитку регіонів.

На теперішній час згідно зі ст. 64 Бюджетного кодексу України доходи місцевих бюджетів формуються із більш ніж 30 джерел [3]. У неповному обсязі до таких бюджетів надходять доходи від:

– податку на доходи фізичних осіб (60% податку, що сплачується на відповідній території (крім території міст Києва та Севастополя); 40% податку, що сплачується на території міста Києва та зараховується до

бюджету міста Києва; 100% податку, що сплачується на території міста Севастополя та зараховується до бюджету міста Севастополя);

– рентних плат за спеціальне використання лісових ресурсів у частині деревини та за спеціальне використання води (50% плати зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя);

– рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення (25% плати зараховується до міських бюджетів міст Києва та Севастополя);

– податку на прибуток підприємств, крім податку на прибуток підприємств державної власності (10% податку зараховується до бюджету міста Києва);

– інших, визначених законодавством.

У повному обсязі зараховуються такі податки та збори:

1) до бюджетів місцевого самоврядування – державне мито, податок на майно, єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір;

2) до бюджетів об'єднаних територіальних громад, міських бюджетів – акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів;

3) до районних, міських бюджетів, бюджетів об'єднаних територіальних громад – податок на прибуток підприємств та фінансових установ комунальної власності;

4) інші, визначені законодавством.

Результатами таких змін у нормативно-правовій базі є зростання власних ресурсів місцевих бюджетів (в середньому на 34,1 млрд грн у 2015 р. порівняно з 2014 р.); зменшення кількості дотаційних місцевих бюджетів (в середньому на 22% у 2015 р. порівняно з 2014 р.); запровадження фінансового вирівнювання спроможності територіальних громад шляхом вилучення з місцевих бюджетів-донорів на користь державного бюджету 50% коштів, замість 100%; зростання кількості збалансованих бюджетів (у 2015 р. 10,2% місцевих бюджетів України є збалансованими); розширені права органів місцевого самоврядування щодо встановлення ставок та пільг з місцевих податків та зборів, що сприяє економії місцевих бюджетів за відсутності загально-державних пільг [1, с. 264].

Регулювання міжбюджетних відносин в Україні є одним із важливіших напрямів реформування вітчизняної бюджетної системи. В умовах її наближення до стандартів Європейського Союзу сучасне реформування національної нормативно-правової бази в сфері міжбюджетних відносин виражається у суттєвому розширенні повноважень громад та зміцненні матеріальної і фінансової основи місцевого самоврядування через збільшення джерел наповнення ресурсної бази місцевих бюджетів. Але основними проблемами залишаються значна концентрація доходів у

державному бюджеті, а також невідповідність між зобов'язаннями за видатками місцевих бюджетів та джерелами їх фінансування. Тому стратегічними напрямками вдосконалення бюджетного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів України для її інтеграції до ЄС мають бути такі:

перехід до політики помірної фіскальної децентралізації державного управління та оптимізації територіальної організації влади на принципах субсидіарності;

перехід до політики створення рівних можливостей для збалансованого розвитку регіонів, розкриття внутрішнього потенціалу громад та підвищення їх конкурентоспроможності;

надання інституційної та інвестиційної підтримки регіонам через залучення потенціалу державно-приватного партнерства, забезпечення державних гарантій для іноземних інвесторів, упровадження дієвих інструментів оптимального використання місцевих ресурсів та їх спрямування на розвиток територій.

Реалізація таких напрямів сприяє формуванню економічно ефективної системи міжбюджетних відносин через збільшення податкових доходів місцевих бюджетів України, а також забезпечить підвищення соціальних стандартів населення держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році». – К.: НІСД, 2015. – 684 с.
2. Конституція України: Верховна Рада України від 28.06.1996 р. № 257к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
3. Бюджетний кодекс України: Верховна Рада України від 08.07.2010 р. № 2456-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17/page>
4. Про співробітництво територіальних громад: Верховна Рада України; Закон від 17.06.2014 № 1508-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>
5. Про засади державної регіональної політики: Верховна Рада України; Закон від 05.02.2015 № 156-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
6. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Верховна Рада України; Закон від 05.02.2015 № 157-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/157-19>
7. Про місцеве самоврядування в Україні: Верховна Рада України; Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>